

רע"פ 2462/18 - פלוני נ' מדינת ישראל

רע"פ 2462/18 - פלוני נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 2462/18

פלוני

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[27.03.2018]

כבוד השופט י' אלרון

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (הנשיא א' טל והשופטות ד' מרשק מרום ונ' בכור)

מיום 11.02.2018 בעפ"ג 60734-06-17

בשם המבקש - עו"ד רעות קורוליק

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (הנשיא א' טל והשופטות ד' מרשק מרום ונ' בכור) בעפ"ג 60734-06-17 מיום 11.2.2018, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על חומרת העונש שהושת עליו בגזר דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (השופטת מ' כפיר) בת"פ 5372-07-15 מיום 17.5.2017.
2. ביום 13.6.2016 הורשע המבקש, על פי הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).
3. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מעלה כי ביום 27.6.2015 הלך א.ש. (להלן: המתלונן) עם חברתו הקטינה בשעת לילה מאוחרת ברחובות העיר אלעד, ופגש במבקש ובשני חבריו (להלן גם: הנאשמים), שהואשמו גם הם במסגרת כתב אישום זה. מסיבה שאינה ברורה כל צורכה מכתב האישום, הכה אחד מחבריו של המבקש את המתלונן בעורפו. לאחר התערבות אִם הקטינה, עזבו הנאשמים את המקום תוך שאמרו למתלונן כי "יחזרו ויראו להם מה זה". בסמוך לכך, הגיעו הנאשמים לבית משפחת הקטינה לאחר שהצטיידו בחפצים שונים, יחד עם כשבעה אחרים שזהותם אינה ידועה. המתלונן שהה באותה עת מחוץ לבית, והמבקש פנה אליו באומרו "אתה רצית להרביץ לי". המתלונן התקרב לנאשמים, ובתגובה הוציא המבקש לום, אותו הסתיר מאחורי גבו, והכה את המתלונן בראשו. או אז הצטרפו חבריו של המבקש והכו יחד את המתלונן בכל חלקי גופו באמצעות חפצים שונים, לרבות לומים ומקלות. בהמשך, הכה המבקש שנית את המתלונן בראשו באמצעות לום.

כתוצאה ממהלומותיו של המבקש, נגרמה למתלון פגיעת ראש, הכוללת שיסוף במצח שמאל עד עומק הגולגולת והמטומה בקרקפת, והוא פונה באמצעות אמבולנס לבית החולים, שם טופל תרופתית ופצעיו נתפרו.

4. בגזר דינו, עמד בית משפט השלום על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, ביניהם כבוד האדם, שלמות הגוף והביטחון האישי והציבורי, ונתן דעתו גם לנסיבות החמורות שבביצוע העבירה, אותה כינה "נגע רע בחברתנו". כן התייחס בית משפט השלום להיות המבקש "בגיר צעיר", שגילו עמד על 18 שנים ו-8 חודשים בלבד בעת ביצוע העבירה. נוכח כל האמור, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה ביחס לעבירה בה הורשע המבקש נע בין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר, יחד עם עונשים נלווים.

בית משפט השלום שקל את הנסיבות לחומרה בעניינו של המבקש, ובהן את חלקו הנכבד של המבקש בביצוע העבירה, כמו גם בפציעתו הקשה של המתלון; את התסקיר השלילי של שירות המבחן שהמליץ על עונש מאסר קצר, זאת נוכח התנהגותו התוקפנית והמתריסה של המבקש כלפי גורמי החוק, הסמכות והטיפול, והדפוס הפסיבי בו נקט המבקש לאחר שהופנה בשנית לשירות המבחן; ואת העובדה כי לא הביע כל חרטה על מעשיו. מנגד, נשקלו הנסיבות לקולת העונש, ובהן גילו הצעיר של המבקש; העובדה שהודה במיוחס לו וחסך הן זמן שיפוטי הן את הצורך בהעדת המתלון; וכן את העובדה כי שהה כחודש במעצר, אשר האט את התדרדרותו, וכשישה חודשים במעצר בית בתנאים מגבילים.

נוכח האמור, השית בית המשפט על המבקש עונש מאסר בפועל בן שמונה חודשים, בניכוי ימי מעצרו; שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע; שלוש חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יבצע עבירות אלימות מסוג עוון; ופיצוי למתלון בסך 10,000 ש"ח.

5. המבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, וערעורו נדחה. תחילה, דחה בית משפט קמא את הבקשה לקבלת תסקיר משלים בעניינו של המבקש, נוכח יחסו השלילי של המבקש לשירות המבחן ולאפשרויות הטיפול שהוצעו לו, כפי שעלה מהתסקירים שהוגשו בעבר. בעניין זה, בחר בית משפט קמא שלא לייחס משקל רב לדו"חות האגף לשירותים חברתיים הפועל מטעם עיריית אלעד (להלן: האגף לשירותים חברתיים), שהציגו שינוי חיובי בהתנהגותו של המבקש, נוכח העובדה כי מדובר ב"תסקיר של גוף שהטיפול בו אינו נתון לפיקוח שיפוטי", וכן נמנע מלקבל את התרשמותו כי המבקש פסק מליטול סמים, בשל העובדה כי במסגרת הטיפול לא נערכו למבקש בדיקות שתן סדירות לגילוי שימוש בסמים.

בנוסף, דחה בית משפט קמא את הטענה לפיה לא ניתן משקל מספיק לעובדת היות המבקש "בגיר צעיר", כמו גם לפערי הענישה בין המבקש לבין יתר הנאשמים, זאת נוכח חלקו העיקרי של המבקש בנסיבות המקרה ובתוצאותיו החמורות. לבסוף, עמד בית משפט קמא על הפגיעה הקשה שספג המתלונן, אשר מתמודד עם השלכותיה עד היום. משכך, דחה בית משפט קמא את ערעורו של המבקש. מכאן הבקשה שבפניי.

הבקשה למתן רשות ערעור

6. בפתח הבקשה דנן, טוען המבקש כי שגה בית משפט קמא בהחלטתו שלא לקבל תסקיר משלים בעניינו למרות כבדת הדרך הטיפולית שעבר במסגרת האגף לשירותים חברתיים, כפי שהוצגה במהלך הדיון בערעור. לשיטתו, האגף לשירותים חברתיים, כגוף מנהלי, נהנה מחזקת התקינות ולכן היה על בית המשפט לייחס משקל רב יותר לממצאיו. כן נטען כי אי-ביצוע בדיקות השתן נבע מ"סיבות בירוקרטיות" שאינן תלויות במבקש, ולא כתוצאה מסירובו לבדיקה או מליקוי במקצועיות האגף. התוצאה, לדידו של המבקש, היא כי עונשו נגזר "על סמך מידע ישן ומבלי להיחשף לתמונה המלאה והעדכנית", כהגדרתו.

בנוסף, שב המבקש וחוזר על טענותיו בערעור, בין היתר באשר לפער בין עונשו החמור של המבקש לעונשם של הנאשמים האחרים הפוגם, לגרסתו, במדיניות אחדות הענישה, וכן באשר לאי-נתינת משקל מספק לקולה לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות. בזיקה לכך, מפנה המבקש לדו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, בו הומלץ להמיר עונשי מאסר קצרים בחלופות עונשיות.

לבסוף, נטען לגבי נסיבותיו האישיות של המבקש ועברו הפלילי ה"לא מכביד" כשיקולים להקלה בעונשו. דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, אני סבור כי דינה להידחות.

כפי שנפסק לא אחת, רשות ערעור שני תינתן רק מקום בו עניינו של המבקש מעורר סוגיה עקרונית, החורגת מעניינו האישי, או כאשר נגרם לו עיוות דין או אי צדק מהותיים. יתרה מזאת, בקשת רשות ערעור על גזר הדין בלבד תתקבל אך במקרים חריגים בהם העונש שהושת על המבקש סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים, או כאשר התערבותו של בית המשפט נדרשת משיקולי צדק או מניעת עיוות דין קיצוני.

במקרה דנן, למבקש לא נגרם כל עיוות דין והעונש שהוטל עליו אינו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

8. למעלה מן הצורך, אני סבור כי אף הבקשה גופה אינה מגלה עילה להתערבותו של בית משפט זה בעונשו של המבקש. החלטה על קבלת תסקיר משלים של שירות המבחן נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט, ואין בהחלטה שלא להיענות לבקשה להכנת תסקיר משלים כדי להצדיק רשות ערעור בגלגול שני, גם אם ייתכן והיה מקום לבקש תסקיר כאמור (ראו: רע"פ 7683/13 פרלמן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (23.2.2014)).

במקרה דנן, התייחס בית משפט קמא בהרחבה להחלטתו שלא להפנות את המבקש לקבלת תסקיר משלים. בגדר החלטה זו נשקלו, בין היתר, התנהלותו של המבקש והימנעותו משיתוף פעולה עם שירות המבחן, כמו גם נימוקים שונים שהובילו את בית משפט קמא שלא להסתמך על דו"חות האגף לשירותים חברתיים.

בהקשר זה, אני סבור כי יש בהחלטה שלא להורות, כאמור, על הכנת תסקיר משלים משום הטלת ספק בתקינותה של פעילות האגף לשירותים חברתיים, כפי שרמז המבקש. בדין ערך בית משפט קמא אבחנה בין הפיקוח השיפוטי המוטל על שירות המבחן, אשר ממצאיו המקצועיים נבחנים תדיר בערכאות השיפוט, לבין זה המוטל על האגף לשירותים חברתיים, הנבחן מכוח היותו רשות מנהלית בלבד. כמו כן, בצדק דחה בית משפט קמא את התרשמותו של האגף לשירותים חברתיים כי המבקש אינו משתמש בסמים משלא נתמכה התרשמות זו בבדיקות מעבדה (תהא הסיבה להיעדרן אשר תהא), זאת בייחוד נוכח קיומם של ממצאי מעבדה קודמים שהעלו כי המבקש צרך סמים בעברו.

9. אין לקבל את השגותיו של המבקש על העונש שנגזר עליו תוך שהוא מסתמך על עיקרון אחדות הענישה, מקום בו ניתן ללמוד כי היה האחראי העיקרי לנסיבות האירוע כמו גם לתוצאותיו הקשות, וזו אחת הסיבות, בין היתר, להחמרה בעונשו לעומת עונשם של יתר הנאשמים. אין לי אלא להפנות לנכתב בכתב האישום המתוקן בו הודגש כי "כתוצאה מהאלימות של נאשם 1 [המבקש - י' א'] נגרמה למתלונן פגיעת ראש", ואף בית משפט קמא ציין כי הפער בעונשם של הנאשמים "מוסבר היטב בגזר הדין של בית משפט קמא".

באופן דומה, אין בידי לקבל גם את הטענה באשר לאי מתן משקל מספיק לקולה לגילו של המבקש, נוכח העובדה כי שתי הערכאות קמא שדנו בעניינו ציינו את גילו אך בחרו שלא להעניק לה משקל רב בשל חלקו בנסיבות האירוע, ותוצאותיו הקשות, שהותירו צלקות עמוקות, מבחינה פיזית ונפשית, במתלונן עד היום.

10. אשר על כן, הבקשה נדחית.
ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ח (27.3.2018).